

Bijlage 1 - Programma van Eisen (PVE)

Behorende bij aanbesteding Soortenmanagementplan (SMP)

Door in te schrijven verklaart u dat u onvoorwaardelijk akkoord gaat met de eisen aan de opdracht, zoals opgenomen in dit document. Het niet akkoord gaan met de aan de opdracht gestelde eisen leidt tot uitsluiting van de aanbesteding.

Omschrijving van de opdracht

De gemeente Reimerswaal wenst een Soortenmanagementplan (SMP) op te laten stellen voor het grondgebied van de gemeente, met als doel het verkrijgen van een gebiedsgerichte omgevingsvergunning voor flora- en fauna-activiteiten.

De opdracht omvat in hoofdzaak:

- Het uitvoeren van een gebiedsdekkende quickscan en soortgericht ecologisch onderzoek;
- Het opstellen van een Soortenmanagementplan conform de geldende wet- en regelgeving en relevante beleidskaders;
- Het uitvoeren van effectbepalingen en het opstellen van mitigatie-, compensatie- en monitoringsmaatregelen;
- Het ondersteunen van opdrachtgever bij het voorbereiden en aanvragen van een gebiedsgerichte omgevingsvergunning;
- Het afstemmen met opdrachtgever, provincie Zeeland en overige relevante stakeholders gedurende het traject;
- Het verzorgen van projectmanagement en ecologische advisering gedurende de looptijd van de opdracht;
- Het leveren van inhoudelijke input voor communicatiemateriaal ten behoeve van inwoners en gebruikers van de gebiedsgerichte vergunning.

De opdracht heeft in ieder geval betrekking op onderzoek naar huismussen, gierzwaluwen, huiszwaluwen en gebouwbewonende vleermuizen, alsmede andere relevante beschermde soorten indien ecologisch relevant voor het onderzoeksgebied.

Van opdrachtnemer wordt verwacht dat het SMP zorgvuldig, navolgbaar en uitvoerbaar wordt opgesteld, passend binnen de beleidsregels van de provincie Zeeland en de meest actuele landelijke richtlijnen en kennisdocumenten.

De exacte inhoudelijke eisen aan het SMP, de vergunningaanvraag en de uitvoering van de opdracht zijn hieronder nader uitgewerkt.

A.	Vereisten Soortenmanagementplan (SMP)
1.	<p>Het SMP moet opgesteld worden conform</p> <ol style="list-style-type: none"> a. Beleidsregels Natuurbescherming Zeeland 2022; b. Besluit van gedeputeerde staten van de provincie Zeeland houdende wijzigingen van de 'Beleidsregels Natuurbescherming Zeeland 2022' van 05-12-2023 en van 30-09-2025; c. 'Natuurvriendelijk isoleren van particuliere woningen onder het pre-SMP' van de provincie Utrecht (zie bijlage 3); d. Handreiking 'De methodiek van het Natuurvriendelijk Isoleren' van de provincie Utrecht (zie bijlage 4); e. Waar van toepassing wordt aangesloten bij de meest recente landelijke kennisdocumenten van BIJ12 en relevante landelijke richtlijnen voor SMP's.
2.	<p>Het SMP moet uitgevoerd worden door een ervaren ecooloog met minimaal 3 jaar aantoonbare veldervaring op het gebied van de betreffende soorten. Onder een deskundige wordt tevens verstaan:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. Hij/zij heeft een afgeronde hbo- of universitaire opleiding, met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; b. Hij/zij heeft een afgeronde mbo-opleiding, met als zwaartepunt de flora en fauna, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; c. Hij/zij heeft specifieke kennis van de ecologie van doelsoorten opgenomen in het SMP, te weten vleermuizen, huismussen en gierzwaluwen d. Hij/zij is als ecooloog of adviseur/specialist ecologie werkzaam voor een (semi)overheidsinstantie zoals het Ministerie van Economische Zaken, het Ministerie van Defensie, Rijkswaterstaat, het Rijksvastgoedbedrijf, provincies, waterschappen, hoogheemraadschappen, gemeenten, omgevingsdiensten en drinkwaterbedrijven; e. Hij/zij zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van de soortenbescherming en is werkzaam of aangesloten bij één van de volgende Nederlandse organisaties: Zoogdiervereniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied; f. Hij/zij zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van de monitoring en/of bescherming van desbetreffende beschermde soorten.

3.	<p>Het SMP (SMP) bevat in elk geval de volgende informatie:</p> <p>Inleidende documentatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. Algemene informatie over het gebied waarbinnen het SMP geldt; b. Omschrijving van alle geplande activiteiten; c. Korte samenvatting van de aanwezige soorten, functies van het leefgebied voor deze soorten, en netwerk(en) van deze soorten; d. Globale ambitie en meerwaarde voor het plangebied van een gebiedsgerichte omgevingsvergunning; e. Concrete verbodsbepalingen waar de vergunning voor aangevraagd wordt; f. Onderbouwing van het wettelijk belang voor de flora- en fauna-activiteiten; g. Onderbouwing van de alternatievenafweging voor de flora- en fauna-activiteiten; h. Effect van het SMP op de staat van instandhouding van de beschermde soorten.
-----------	---

4.	<p>Het basisonderzoek bestaat uit:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. Literatuur- en bronnenonderzoek naar het voorkomen van beschermde soorten; b. Gebied dekkende quickscan (onderzoek naar de potentiële aanwezigheid van beschermde soorten); c. Identificatie van kansrijke structuren en objecten voor beschermde soorten (hotspots, functioneel leefgebied, belangrijk foerageergebied, belangrijke vliegroutes, bijzondere locaties waar meerdere bijzondere functies samen komen, kraam- en massawinterverblijfplaatsen, grote of geïsoleerde kolonies, etc.); d. Verkennende veldbezoeken; e. Soortgericht (nader) onderzoek; f. Specificatie van en toelichting op de onderzoekinspanning en - intensiteit, rekening houdend met de eigenschappen van soorten, waaronder hun zeldzaamheid; g. De gebruikte methodieken, middelen en werkwijzen: <ol style="list-style-type: none"> i. Er wordt gebruikgemaakt van de meest recente en vastgestelde soortspecifieke onderzoeksprotocollen. Hieronder vallen in ieder geval de relevante kennisdocumenten en onderzoeksprotocollen van BIJ12 en, voor vleermuizen, het meest actuele Vleermuisprotocol zoals vastgesteld door het Netwerk Groene Bureaus. Indien van deze protocollen wordt afgeweken, dient deze afwijking deugdelijk, transparant en navolgbaar te worden gemotiveerd of gevalideerd, zodanig dat het bevoegd gezag de noodzaak en effecten van de afwijking kan toetsen. ii. Het onderzoek richt zich in ieder geval op huismus, gierzwaluw, huiszwaluw en vleermuizen. Daarnaast worden, indien relevant voor het onderzoeksgebied, ook andere (potentieel) jaarrond beschermde soorten beschouwd, waaronder in ieder geval spreeuw en boerenzwaluw. De opdrachtnemer onderbouwt expliciet welke soorten wel en niet zijn meegenomen en op basis van welke ecologische en gebiedsspecifieke overwegingen. iii. Nestplaatsen van huismussen, gierzwaluwen en huiszwaluwen, evenals belangrijke en kwetsbare verblijfplaatsen van vleermuizen (waaronder robuuste kraamverblijfplaatsen en massawinterverblijfplaatsen), worden minimaal op adres- of objectniveau in kaart gebracht. Indien hiervan wordt afgeweken, dient deze afwijking deugdelijk, transparant en navolgbaar te worden gemotiveerd, zodanig dat het bevoegd gezag de noodzaak en effecten van de afwijking kan toetsen, met inachtneming van de geldende privacy- en gegevensbeschermingsregels. iv. De opdrachtnemer beschrijft expliciet welke aanvullende onderzoeksmethoden, -middelen en -faseringen redelijkerwijs te verwachten zijn op basis van het basisonderzoek. Hieronder vallen, indien relevant, onder meer aanvullende inventarisaties (zoals gericht onderzoek naar laatvliegers in het voorjaar), telemetrie, het vangen en zenderen van soorten en gericht onderzoek naar vliegroutes. Deze aanvullende onderzoeken worden vooraf inzichtelijk gemaakt en separaat, dan wel als optionele of voorwaardelijke posten, opgenomen in de offerte. Hiermee wordt beoogd om transparantie te bieden in de te verwachten onderzoekinspanning en kosten, en om onverwachte meerkosten in latere fasen te beperken. h. Een heldere beschrijving van de onderzoeksresultaten, inclusief overzichtelijke kaarten en tabellen; <ol style="list-style-type: none"> i. Conclusies en discussies; j. Een overzicht van gebruikte bronnen, zoals raadpleegbare, openbare databases en onderzoeksrapporten.
----	---

5.	<p>De effectbepaling bestaat uit:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. Overzicht van de kwetsbare gebieden en essentiële functies in het landschap voor de instandhouding van beschermde soorten gelegen in en grenzend aan het SMP-gebied indien binnen de invloedssfeer van de activiteiten; b. Beschrijving van de activiteiten (incl. verspreiding en planning van de activiteiten) met negatieve effecten op beschermde soorten, functies en netwerken (functioneel leefgebied); c. Duidelijke analyse van wat dit concreet betekent voor de staat van instandhouding van de betreffende soorten en het lokaal voorkomen van de soorten in het plangebied.
6.	<p>Mitigatie- en compensatieplan bestaat uit:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. Beschrijving van hoeveel nesten/verblijfplaatsen er (eventueel) in hetzelfde gebied onder een vergunning op basis van een pre-SMP zijn verwijderd en gecompenseerd; b. Omschrijving van maatregelen om te voldoen aan de ambitie, zoals beschreven in de inleiding; c. Omschrijving van de wijze waarop oorspronkelijke verblijfplaatsen behouden blijven; d. Omschrijving van de wijze waarop oorspronkelijke verblijfplaatsen gereconstrueerd worden; e. Omschrijving van de wijze waarop alternatieve voorzieningen ter compensatie worden toegepast, rekening houdend met het onderscheid tussen tijdelijke, permanente, experimentele en bewezen effectieve maatregelen: <ul style="list-style-type: none"> - Deze voorzieningen worden, passend bij de ecologische functionaliteit van het gebied, voldoende gevarieerd toegepast, met betrekking tot typen voorzieningen en locaties; - Niet bewezen effectieve maatregelen tellen voor 50% mee als alternatieve maatregel, maar alleen wanneer de overige 50% aan maatregelen bestaan uit bewezen effectieve maatregelen. f. Indien uit monitoring blijkt dat maatregelen onvoldoende effectief zijn, worden waar nodig aanvullende of aangepaste maatregelen getroffen.
7.	<p>Monitoringsplan op te stellen in overleg met de provincie. Hierbij dient rekening gehouden te worden met:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. Omschrijving van de wijze waarop de uitgevoerde activiteiten en maatregelen worden gemonitord; b. Omschrijving van de wijze waarop de populatie-ontwikkeling van relevante soorten in het plangebied gemonitord wordt; c. Omschrijving van de wijze waarop belangrijke en essentiële functies en de meest kwetsbare verblijfplaatsen gemonitord worden. d. Voor de monitoring worden vooraf duidelijke beoordelingscriteria vastgesteld, zodat de effectiviteit van maatregelen en de ontwikkeling van soorten goed kan worden beoordeeld.

8.	<p>Procesbeschrijving, administratie- en managementplan bestaat uit:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. Een beknopte omschrijving van de wijze waarop uitgevoerde activiteiten en maatregelen worden geregistreerd en vastgelegd, zodanig dat deze herleidbaar, controleerbaar en overdraagbaar zijn. Registratie vindt plaats met behulp van een digitale, GIS-ondersteunde, omgeving en een logboek of gelijkwaardige systematiek. b. Een omschrijving op hoofdlijnen van de wijze waarop de gemeentelijke regie op de uitvoering van het SMP is georganiseerd (op functieniveau). c. Een beknopte omschrijving van de handelswijze bij calamiteiten; d. Aan te leveren documenten gedurende een SMP: <ul style="list-style-type: none"> i. Startmelding; ii. Tussentijdse melding (bij deelprojecten van >1 jaar); iii. Melding van calamiteiten en incidenten; iv. Eindmelding; v. Jaarlijkse voortgangsrapportage SMP. e. Voor de registratie en het beheer van gegevens kan gebruik worden gemaakt van bestaande, in de markt beschikbare systemen of gelijkwaardige oplossingen. De gekozen werkwijze dient passend te zijn bij de aard en omvang van het SMP en dient te waarborgen dat gegevens inzichtelijk, actueel en uitwisselbaar zijn.
-----------	--

B.	Vereisten gebiedsgerichte omgevingsvergunning
1.	Plan van aanpak waarbij wordt aangetoond dat het opstellen van een SMP binnen 18 maanden wordt afgerond, rekening houdend met benodigde onderzoeksseizoenen.
2.	<p>Ondersteunen van de gemeente bij het aanvragen van een gebiedsgerichte omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit op basis van een SMP.</p> <ul style="list-style-type: none"> a. Tenminste 6 maanden voor het verstrijken van de pre-SMP vergunning een ontvankelijke SMP-vergunningsaanvraag voorbereiden; b. Opstellen van een tweede fase compensatieplan;

C.	Projectmanagement en communicatie
1.	Een vooroverleg betreffende het bespreken van de uitvoeringsaanpak en de evaluatie van de quickscan.
2.	<p>Minimaal één keer per maand vindt er overleg plaats tussen Opdrachtnemer en Opdrachtgever. In dit overleg wordt o.a. besproken:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Voortgang van het project; - Ontwikkelingen en belemmeringen; - Financiële zaken. <p>Vastlegging is door Opdrachtnemer en wordt uiterlijk tien (10) werkdagen na het overleg aangeleverd ter goedkeuring aan opdrachtgever.</p>
3.	<p>Minimaal één keer per kwartaal vindt er een overleg plaats tussen Opdrachtnemer, Opdrachtgever en Provincie. Opdrachtnemer neemt het initiatief hiertoe. In dit overleg wordt o.a. besproken:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Voortgang van het project; - Ontwikkelingen en belemmeringen. <p>Vastlegging is door Opdrachtnemer en wordt uiterlijk tien (10) werkdagen na het overleg aangeleverd ter goedkeuring aan opdrachtgever.</p>
4.	Ondersteuning van de gemeenten omtrent overige ecologische advisering bij het (Pre)SMP-traject voor gemiddeld 8 uur per maand voor de looptijd van 24 maanden.
5.	Inhoudelijke input geven voor benodigd communicatiemateriaal.
6.	Vanuit de Opdrachtnemer is er een vast contactpersoon waarmee Opdrachtgever in overleg kan treden in geval van aandachtspunten. Deze contactpersoon heeft een vaste vervanger in geval van afwezigheid.